

Брашнеста мана/пепелница/ по тютюна

Автор(и): проф. д-р Христо Бозуков, Институт по тютюна и тютюневите изделия – Марково

Дата: 15.09.2016

Брашнестата мана или пепелницата е една от най-рано познатите болести по тютюна, както у нас, така и в останалите страни, където се отглежда тази култура. У нас тя се явява ежегодно в много малки размери. Това се дължи главно на горещото и сухо време, което настъпва у нас през август, а понякога и през септември и възпрепятства развитието на гъбата-причинител на болестта. Когато обаче се случи да падне голямо количество дъждове през тези два месеца, болестта може да добие широко разпространение и да нанесе големи щети.

При такива благоприятни периоди брашнестата мана по тютюна се явява първоначално по долните листа на растенията. Постепенно се разпростира нагоре, докато стигне връхните листа. Пепелницата се отличава с появата по листата на единични купчинки от гъсти бели влакънца, наподобяващи паяжина. Тези петна нарастват и добиват явно брашнест вид. Цялото петно изглежда като купчинка от бял прах, който се разнася при разклащане на листата. Петната се умножават и нарастват постепенно, докато обхванат по-голямата или цялата повърхност на листата. Обикновено те се разстилат неправилно върху листната петурата, често пъти по направление на главните им нерви. Появяват се обикновено по горната и много рядко по долната страна на листата. Нападнатите листа пожълтяват постепенно и изсъхват. Ако се изтрие прашестия налет от по-слабо нападнатите листа, се вижда, че под петното епидермисът е добил светлокафяв или жълтеникав цвят. След обирването и изсушаването им дори слабо заразените листа почерняват, стават трошливи и негодни за преработка и употреба.

Борба

Стратегията за борба с болестта включва основните агротехнически мероприятия за превенция и ограничаване на заболяването. Спазване на оптималната за всеки сортотип тютюн гъстота на разсаждане, неизползване за тютюнопроизводство на ниски, непроветриви площи по поречията на реки, ориентиране редовете на насажденията по посока на преобладаващите ветрове с оглед по-доброто проветряване, оптимален поливен режим, избягване на едностранчивото азотно торене, своевременно обирание и изнасяне на нападнатите листа. Химична борба се провежда непосредствено след появата на първи петна от болестта по листата. Използват се регистрирани фунгициди на база пропиконазол, пенконазол и тиофанат- метил. Няма установена резистентност на *Erysiphe cichoracearum* D.C. към някои от изброените активни вещества. Тъй като препаратите със системно действие, приложени при първи симптоми на развитие на заболяването имат много добро лекуващо действие, превантивните третираня са излишни.